

KYYTI - LUKUHAASTE

LUE 10 KIRJAA VUODEN AIKANA.

Runouden monimuotoisuus voi hyvin

Uskotteko kotona: runokirjoja julkaistaan tällä hetkellä Suomessa enemmän kuin koskaan. Suurempien kustantamojen supistaessa runouden osuutta julkaisuohjelmistaan apuun ovat rientäneet lukuisat pienet toimijat. Omaehtoisuus, taiteellinen tinkimättömyys ja käsityöhenki kukoistavat ennennäkemättömällä tavalla. Ei ole liioiteltua sanoa, että lähes kaikki merkittävä suomalainen runous julkaistaan nykyään pienkustanteina. Tämä koskee myös käänösrunoutta: vuoden 2020 Nobelvoittajan Louise Glückin poimivat haaviinsa piskuiset Aviator ja Enostone. Mikäpä siinä, pienuus ja sen luoma yhteisöllisyys tuntuvat tällä hetkellä vain vahvuuksilta.

Myös runoilijan käsite on vähitellen laajentunut, eikä merkittävää osaa runoudesta ole enää tarkoitettu vain paperille. Jos 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä kirjamuotoinen runous otti meillä suuria harppauksia, viime vuosina on puolestaan todistettu lavarunouden uutta kukoistusta. Eniten keskustelua tänä vuonna herättänyt runo on Amanda Gormanin vaikuttava *Kukkula jolle kiipeämme* (suom. Aura Nurmi ja Laura Eklund Nhaga), jonka nuori aktivistirunoilija esitti Joe Bidenin virkaanastujaisissa. Gormanin tausta on spoken wordissa, taidemuodossa johon voi kuulua tarinankerrontaa, runoutta kuin komiikkaakin. Gormanin runot on suunniteltu niin, että ne toimivat niin luettuina kuin esitettyinä. Tämä kaksitahoisuus on otettu huomioon myös suomennoksessa, joka seurailee kotimaisen lavarunouden tyyliä, sanastoa ja rytmiiikkaa. Ollaan jälleen kerran jonkin uuden ja jännittävän äärellä.

Elävän ilmapiirin takia 2000-lukulaisen runouden kattava kuvaaminen tuntuu poikkeuksellisen hankalalta. Mitä runot sanovat, minkälaista kieltä niissä on, mitä niiden ilmaisukeinoihin kuuluu? Kaikenlaista, monenlaista, vaikka minkälaista! Kotimaamme biodiversiteetin säilyttämiseksi on tehtävä ripeitä toimia, mutta suomalaisessa runoudessa monimuotoisuus kukoistaa. Jokainen uusi runokirja voi olla kirja eritoten sinulle, joka et vielä tiedä pitäväsi runoudesta.

Niko Kirjavalu, Kotkan kaupunginkirjasto

LISÄÄ VINKKEJÄ ELOKUUN HAASTEeseen

Runoteos, joka on ilmestynyt 2000-luvulla

- Henriikka Tavi: Toivo
- Hanna Storm: Kutsun itseni kylään
- Juha Kulmala: Ränttätänttä
- Rupi Kaur: Aurinko ja hänen kukkansa
- Paperi T: post-alfa
- Kyösti Mäkimattila: Valoina toisillemme
- Amanda Lovelace: Tässä prinsessa pelastaa itsensä
- Aura Nurmi: Leijonapatsailla
- Heli Laaksonen: Aurinko. Porkkana. Vesi.
- Vilja-Tuulia Huotarinen: Omantunnon asioita
- Harri Hertell: Kaikki tunteet sallittuja
- Tua Forsström: Merkintöjä
- Claes Andersson: Maanalainen näkötorni
- Teemu Manninen: Lohikäärmeen poika
- Sanna Karlström: Harry Harlow'n rakkauselämät

Vaihtoehtolista: Laulujen sanoituksia sisältävä kirja

- Ismo Alanko: Sanat
- Juha Itkonen: Anna minun rakastaa enemmän
- Juha Hurme: Nyljetyt ajatukset
- Jouni Hynynen: Muistikuvia
- Mari Koppinen: Minä olen Anna Puu*
- Jarkko Martikainen: Lihavia luurankoja
- Tuomari Nurmio: Vinoja sanoja
- Paleface: Kolmetoista kertaa kovempi*
- Tommi E. Virtanen: Karavaanin matkassa*
- Eetu Kauppinen: Miten lauluni syntyvät?*
- Joe Hill: Sydämen muotoinen rasia
- Heikki Salo: Kahlekuningaslaji*
- Linda-Maria Roine: Mercedes Bentso
- Jake Nyman: Kielletyt levyt*

* merkityt ovat tietokirjoja.

Lukuhaasteen saat kirjastosta tai Kyyti-Finnasta.